

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «مهارت‌های پرستاری»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: مهارت‌های پرستاری		تعداد واحد: ۱/۵ واحد عملی
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه اصول و مهارت‌های پرستاری		شماره درس: ۱۶۰۳۱۴
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر نوال حیدری	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: اصول و مهارت‌های پرستاری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)، اتاق ۳۱ - ایمیل: navalheydari@gmail.com, navalheydari@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۸ داخلی: ۱۳۸ - ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ساعت ۸-۱۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا خادمیان	مرتبه علمی: استاد	گروه آموزشی: اصول و مهارت‌های پرستاری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) - ایمیل: khademian@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۸ داخلی: ۱۶۳ - ساعات دسترسی به استاد سه شنبه ۸-۱۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر آریتا جابری	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: اصول و مهارت‌های پرستاری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) - ایمیل: azita635@yahoo.com - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۸ داخلی: ۱۶۵ - ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ۸-۱۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: خانم فاطمه بافهم	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: اصول و مهارت‌های پرستاری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) - ایمیل: f.bafahm62@gmail.com - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۵۰ - ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ۱۰-۸		
اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: خانم مهروش همتی	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: اصول و مهارت‌های پرستاری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) - ایمیل: hematimehrvash@gmail.com - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۲۲۱ - ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ۱۰-۸		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
اصول و مهارت‌های پرستاری از جمله دروس پایه است که هدف آن آماده سازی دانشجویان برای مراقبت از مددجویان در راستای ارتقاء، تأمین و حفظ سلامت است. در این درس دانشجویان در زمینه مفاهیم اساسی مراقبت و استفاده از تفکر خلاق و قوانین و مقررات اخلاق حرفه ای و احکام اسلامی آگاهی و مهارت کسب می کنند.
اهداف درس
هدف کلی: آشنایی با اصول و مهارت‌های عملی پایه در ارائه مراقبت‌های پرستاری در جهت اجرای ایمن و مبتنی بر اصول علمی مراقبت های پرستاری
اهداف اختصاصی
پس از پایان این دوره انتظار می رود دانشجو قادر باشد: - دست‌های خود را به روش صحیح بشوید. - علائم حیاتی مددجو (درجه حرارت، نبض، تنفس و فشار خون) را به دقت اندازه گیری نماید. - نبض‌های محیطی و نبض رادیال - اپیکال را اندازه گیری کند. - نمودار علائم حیاتی را رسم نماید. - مددجو را در وضعیت صحیح (پوزیشن) قرار دهد. - حرکت و نقل و انتقال مددجو را با روش صحیح انجام دهد. - محیط استریل را بطور صحیح برقرار نماید. - دستکش استریل (به روش باز) را به صورت صحیح بپوشد. - لوله معده (N/G Tube) را به روش صحیح وارد نماید. - لاواژ، گاوژ و مراقبت از N/G tube را انجام دهد. - انواع انما و مراقبت های روده‌ای را انجام دهد. - انواع کیسه کلستومی را به طور صحیح تعریف کند، شستشوی کلستومی را انجام دهد و از پوست اطراف استوما مراقبت نماید.

- ۱۳) شستشو، تمیز کردن و پانسمان زخم و مراقبت از درن، کشت زخم و کشیدن بخیه را به طور صحیح انجام دهد.
- ۱۴) مراقبت‌های پیشرفته از زخم (زخم فشاری و زخم‌های مزمن) را انجام دهد.
- ۱۵) داروهای خوراکی، موضعی، استنشاقی و انواع قطره‌های دارویی را با اصول صحیح، چک کاردکس و کارت دارویی تجویز نماید.
- ۱۶) داروهای تزریقی را به صورت صحیح و با استفاده از وسایل مورد نیاز آماده نماید.
- ۱۷) تزریق دارو به روش داخل جلدی، زیر جلدی، داخل عضلانی و وریدی را به روش صحیح انجام دهد.
- ۱۸) تزریق انسولین با قلم‌های انسولین را به روش صحیح انجام دهد.
- ۱۹) رگ‌گیری جهت برقراری انفوزیون وریدی را به روش صحیح انجام دهد.
- ۲۰) اندازه‌گیری قندخون با گلوکومتر را به روش صحیح انجام دهد.
- ۲۱) روشهای اکسیژن درمانی از طریق ماسک، سند بینی و کانولا و نحوه کار کردن با پالس اکسیمتری را نمایش دهد.
- ۲۲) ملافه‌های تخت (اشغال نشده، اشغال شده و تخت بهبودی) را تعویض نماید و استفاده از تشک مواج را جهت پیشگیری از زخم فشاری انجام دهد.
- ۲۳) مراقبت از لوله تراکیاستومی (ساکشن و پانسمان) و اندازه‌گیری فشار کاف را انجام دهد.
- ۲۴) مراقبت‌های بهداشت فردی (دهان شویه، مراقبت صبحگاهی، شستن سر، حمام در تخت و ماساژ پشت) را به صورت صحیح انجام دهد.
- ۲۵) مراقبت‌های دستگاه ادراری (شستشوی پرینه، وارد کردن سند موقت و فولی) را به صورت صحیح انجام دهد.
- ۲۶) انواع روش‌های گرما و سرما درمانی (کیف آب گرم، چراغ گرما، حمام نشیمن، کیف یخ) را نمایش دهد.
- ۲۷) تکنیک‌های جدا سازی و کاربرد محافظ‌ها (گان، ماسک، دستکش، عینک، نقاب صورت) را اجرا کند.
- ۲۸) آموزش‌های قبل از عمل جراحی (سرفه، تنفس عمیق، استفاده از اسپرومتری، ورزشهای پا) و آماده کردن محل عمل جراحی (شیو) را انجام دهد.
- ۲۹) مراقبت از پا در بیماران مبتلا به دیابت را انجام دهد.
- ۳۰) کنترل دخول و خروج مایعات (I&O) را به صورت صحیح انجام دهد.
- ۳۱) مراقبت از جسد (Dead care) را انجام دهد.

روش ارائه درس

راهنبرد آموزشی

روش تدریس حضوری

سخنرانی، نمایش عملی، بحث گروهی

روش تدریس الکترونیکی

محتوای آفلاین بارگذاری شده در سامانه نوید

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- پوتر پری، اصول و فنون پرستاری، گروه مترجمین دانشگاه علوم پزشکی ایران نشر جامعه نگر، ۱۳۹۹.
- موسوی، ملیحه السادات، عالیخانی، مریم روشهای پرستاری بالینی. تهران: شهر آب آینه سازان ۱۴۰۳
- Potter, Perry, Fundamental of Nursing: concepts, Process and practice ۱۱ th, ed ST Louis, Mosby C.C. ۲۰۲۳.
- Taylor, Lillis, Lemone, The Art and science of Nursing care ۸th. Ed. Philadelphia: lippincot C. ۲۰۲۳.

- Craven, Ruth F, Hirnle Constance J. Fundamental of Nursing: Human Health and Function Philadelphia Lippincott C- 9th Ed. ۲۰۲۲.
- Kozier & Erb's, Fundamental of Nursing, ۱۲th Edition, ۲۰۲۴.

تجهیزات و امکانات آموزشی

- وایت برد
- کامپیوتر و مانیتور
- مولاژ

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
• ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• شرکت در بحث کلاسی	۱
	• شرکت مستمر در تمرین کلاسی	۱
	• امتحان میان ترم به روش عملی (آسکی)	۹
• ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان پایان ترم به روش عملی (آسکی)	۹
• جمع کل		۲۰

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس اصول و مهارت‌های پرستاری (عملی)

جلسات	رئوس مطالب	حداقل دفعات تمرین
جلسه اول	اهداف و شستن دست‌ها	۳ مرتبه
جلسه دوم	اندازه گیری علائم حیاتی (درجه حرارت نبض تنفس)، نبضهای محیطی و اپیکال	۵ مرتبه
جلسه سوم	اندازه گیری علائم حیاتی (فشارخون)، رسم نمودار	۵ مرتبه
جلسه چهارم	وضعیت های مختلف - حرکت و انتقال مددجو	۳ مرتبه
جلسه پنجم	تکنیک استریلیتی - پوشیدن دستکش استریل	۴ مرتبه
جلسه ششم	مراقبت از زخم (بررسی زخم - تعویض پانسمان - کشیدن بخیه)	۳ مرتبه
جلسه هفتم	مراقبت های پیشرفته از زخم بستر (انواع پانسمان ها - کشت زخم - مراقبت از درن)	۳ مرتبه
جلسه هشتم	مراقبت‌های گوارشی (گذاشتن لوله معده)	۴ مرتبه
جلسه نهم	مراقبت‌های گوارشی (لاواژ و گلاژ)	۴ مرتبه
جلسه دهم (مجازی)	مراقبت‌های روده ای (انواع انما و رکتال تیوب) -سرما و گرمادرمانی	۳ مرتبه
جلسه یازدهم	رفع اشکال جلسه قبل + مراقبت‌های روده ای (مراقبت از کلتومی) + انواع کیسه های استومی+شستشوی کلتومی	۳ مرتبه
جلسه دوازدهم	اکسیژن درمانی و مراقبت‌های مربوطه+پالس اکسیمتری - مراقبت از بیمار مجزا	۳ مرتبه
جلسه سیزدهم	تمرین و رفع اشکال	
امتحان میان ترم به روش آسکی		
جلسه چهاردهم	آشنایی با کارت، کاردکس پرونده و اصول دارو دادن - تجویز داروهای خوراکی	۵ مرتبه
جلسه پانزدهم	تجویز داروهای موضعی، استنشاقی و انواع قطره های دارویی	۵ مرتبه
جلسه شانزدهم	آشنایی با وسایل تزریقات، آماده کردن داروهای تزریقی و تزریق عضلانی	۵ مرتبه
جلسه هفدهم	تزریق زیرجلدی و داخل جلدی+ تزریق انسولین با قلم های انسولین	۵ مرتبه
جلسه هجدهم	تزریقات وریدی (وصل کردن سرم و مراقبت های مربوطه)+ هپارین لاک	۵ مرتبه
جلسه نوزدهم	تزریق دارو از طریق ورید - اندازه گیری قندخون با گلوکومتر+نمونه گیری خون وریدی	۳ مرتبه
جلسه بیستم	مراقبت از لوله تراکیاستومی (ساکشن و پانسمان)+اندازه گیری فشار کاف	۴ مرتبه
جلسه بیست و یکم (مجازی)	تعویض ملافه تخت اشغال شده و تعویض ملافه تخت اشغال نشده	۳ مرتبه
جلسه بیست و دوم	مرور جلسه قبل + پیشگیری از زخم بستر(تشک مواج)+ مراقبت‌های بهداشت فردی (دهانشویه و شستن سر)، مراقبت‌های بهداشت فردی (حمام در تخت و ماساژ پشت)	۳ مرتبه
جلسه بیست و سوم	مراقبت‌های دستگاه ادراری (شستشوی پرینه سند موقت ، سند فولی و مراقبت‌های مربوطه)، کنترل دخول و خروج مایعات	۴ مرتبه
جلسه بیست و چهارم	آموزش های قبل از عمل جراحی(سرفه، تنفس عمیق،استفاده از اسپیرومتری، ورزشهای پا) آماده کردن محل عمل جراحی (شیو)- مراقبت از پا در بیماران دیابتی	۲ مرتبه
جلسه بیست و پنجم (مجازی)	مراقبت از جسد	۲ مرتبه
جلسه بیست و ششم	تمرین و رفع اشکال	۲ مرتبه
امتحان پایان ترم به روش آسکی		